

Alex Lake

Laatste vlucht

Het is een korte vlucht, maar de piloot
heeft andere plannen...

Vertaald door Klaske Kamstra

23 december 2022

De piloot

De gebruikelijke inspecties waren afgerond. Motor, hydraulische systemen, brandstof: alles was in orde. De weersomstandigheden waren ook goed. Geen regen, geen wind, geen sneeuw. Ondanks de tijd van het jaar. Het zou een rustige vlucht worden.

Qua turbulentie in elk geval.

Ze had al honderden vluchten uitgevoerd, maar haar handen waren nog net zo klam en haar hart klopte nog net zo snel als de eerste keer.

Sneller nog. Dit werd haar belangrijkste vlucht ooit. De rest van haar leven (en dat van haar passagiers) werd bepaald door wat er op deze vlucht te gebeuren stond: hoe gelukkig en vervuld het zou zijn, de zin en de betekenis ervan.

Hoeláng het zou zijn. Ging het om decennia? Jaren? Maanden?

Of uren?

Zo op het oog en voor alle passagiers was het gewoon een vlucht zoals alle andere. Gewoon een zakenjet die een stel leidinggevendenden naar huis vloog voor kerst.

Maar schijn bedriegt. Er was helemaal niets normaal aan deze vlucht. En het zou niet lang meer duren of alle inzittenden zouden daar ook achter komen.

Hun leven zou voorgoed veranderen.

Er bewoog iets bij de hangar wat haar aandacht trok. Ze keek uit het cockpitraam. De deur van het kantoor stond open en een vrouw in een rode wollen mantel en een donkere pantalon liep in

de richting van het toestel. Ze hield haar telefoon aan haar oor.

De piloot controleerde de passagierslijst. Ze had er zes geteld. Dit was nummer zeven en de laatste die nog aan boord moest komen.

Ze herkende haar. Jill Stearns, CEO van een van de grootste voedingsmiddelenconcerns van het land. Van de wereld zelfs.

Ze praatte in het microfoontje van haar headset om de verkeersstoren te laten weten dat ze klaar waren voor vertrek. Ze liet haar stem laag en mannelijk klinken en sprak met een lijjig zuidelijk accent. 'Iedereen aan boord. Laat maar weten wanneer je een slottijd voor take-off hebt.'

Even was er geknetter en geruis op de verbinding en toen antwoordde een kalme, lage mannenstem: 'Als jij er klaar voor bent. Rustig dagje vandaag.'

Het was meestal rustig op dit soort luchthavens. Kleine, lokale vliegvelden die hoofdzakelijk gebruikt werden voor vracht- en privé-vliegtuigen. Geen beveiliging, geen bagagescans of ID-checks. Je stapte in het vliegtuig alsof het een auto met chauffeur was.

En dat maakte het een stuk eenvoudiger. Daardoor was dit überhaupt mogelijk.

Ze keek even naar de lege stoel naast haar. Als de verkeersstoren maar niet met de piloot wilde praten die daar hoorde te zitten; dan zouden ze erachter komen dat ze alleen was en geen toestemming geven om te vertrekken.

Al deed toestemming er in dit stadium eigenlijk niet meer toe. Die had ze niet nodig. Zodra iedereen aan boord was zou ze het toestel over de startbaan taxiën en de winterlucht in vliegen. Ze was niet zo ver gekomen, na al die moeite en al die jaren, om nu nog af te haken.

Jill Stearns

Net toen ze de hangar uit liep, ging haar telefoon. Ze keek op het schermpje. Mila, haar dochter. Als het iemand anders was geweest (iemand van de raad van bestuur of van de bank bijvoorbeeld, die belde om haar fijne feestdagen te wensen) zou ze hebben opgenomen en al bellend aan boord zijn gegaan. Het was prima als de andere passagiers, haar medewerkers, zo'n soort gesprek zouden horen. Sterker nog, het zou sommigen van hen er nog even aan herinneren dat zij de baas was.

Dat gold niet voor een gesprek met Mila. Dat was persoonlijk. En persoonlijk en zakelijk hield ze strikt gescheiden. Bovendien had het niet altijd geboterd tussen haar en Mila. Het ging beter nu haar dochter was afgestudeerd en met haar carrière bezig was. Maar de puberjaren (zo keek Jill terug op die periode, 'de puberjaren', alsof het een opzichzelfstaande gebeurtenis was geweest, ergens ver weg, die iemand anders was overkomen) waren wat lastiger geweest – als je dag in, dag uit oorlog 'wat lastiger' wilde noemen. Op zeker moment was haar dochter van een schattig vriendinnetje dat om haar heen dartelde en bewonderend naar haar opkeek, in Jills herinnering althans, veranderd in een norske, chagrijnige adolescent die alles aan haar moeder haatte, het met alles wat ze zei oneens was en van alles een principekwestie maakte.

'Volgens mij moet ik met de auto naar de garage,' zei Jill een keer, toen ze op weg waren naar Mila's voetbaltraining en de remmen een vreemd geluid maakten.

‘Hoezo?’

‘De remschijven zijn versleten.’

‘Helemaal niet.’

Ze trapte op het rempedaal en de remmen maakten een schrapend geluid.

‘Dit is wat je hoort als je remschijven versleten zijn.’

‘Niet waar.’

‘Goh, ik wist niet dat jij verstand van auto’s had.’

‘Jij wel dan?’

‘Nou ja, ik breng hem in elk geval even naar de garage en dan hoor ik het wel.’

‘Dan gaan ze zeggen dat het niet de remmen zijn. Het zijn zó níét de remmen!’

‘Oké, dus het is puur toeval, dat geluid, precies op het moment dat ik rem?’

Mila snoof en gaf geen antwoord. Toen ze bij het veld aankwamen, keek ze haar moeder woedend aan. ‘Ik haat je. Je bent zo’n betweter, maar je weet helemaal niks!’

Jill wilde haar van replek dienen. *Zou je denken? Toch best vreemd dan dat ik multimiljonair ben en CEO van een gigantisch bedrijf. En dat de aandeelhouders van me verwachten dat ik ingewikkelde beslissingen neem die het dagelijks leven van duizenden werknemers, klanten en leveranciers beïnvloeden. Dus ja, misschien weet ik toch wel iets. Misschien heb ik toch wel een klein beetje verstand van zaken.*

Maar ze zei niets. Ze keek alleen maar haar dochter na, die het veld op liep en Annette, de trainer en moeder van haar vriendin Fern, een boks gaf en vervolgens een knuffel.

Een knúffel. Jill zou een moord hebben gedaan voor zo’n hartelijke, natuurlijke aanraking van haar dochter.

Annette lachte, maakte zich los uit de omhelzing en wees toen naar een stapel kegels. Mila holde ernaartoe en begon ze met een brede glimlach uit te zetten.

Ze kan mij gewoon niet uitstaan, dacht Jill. *En dat is ontzettend oneerlijk. Ik ben haar móéder. Ik doe alles voor haar, geef haar alles wat ze wil. En toch kan ze me niet uitstaan?*

Ze wist dat het een kinderachtige reactie was, vol zelfmedelijden, en dat haar dochter gewoon typisch pubergedrag vertoonde, maar het hielp niet. Ze voelde zich afgewezen en niet geliefd.

En nu werd ze door Mila gebeld. De plotselinge stress bezorgde haar tintelingen op haar huid. Het kon natuurlijk net zo goed om iets simpels gaan (*Hoe laat ben je thuis, mam?*). Maar Jill had te veel littekens op haar ziel van eerdere, lichtelijk traumatische telefoongesprekken met haar dochter. Goed, ze maakten minder ruzie tegenwoordig, maar minder betekende niet nooit en áls het gekibbel weer begon kon het snel hoog oplopen, vooral als het over bepaalde onderwerpen ging. En daar kon ze geen pottenkijkers bij gebruiken.

Ze bleef halverwege het vliegveld staan en nam op.

‘Hé,’ zei ze. ‘Alles goed?’

‘Hé, mam. Hoe laat ben je thuis?’

Jill keek op haar horloge. ‘Ik stap zo in het vliegtuig. Het is nu twee uur, dus ik denk dat ik er tegen vier wel ben.’

‘Oké, top. Archie en ik wilden je mee uit eten nemen.’

Zij wilden háár mee uit eten nemen? Dat was een primeur. Ze vroeg zich af wat ze zich bij zo’n etentje moest voorstellen. McDonald’s misschien? Of KFC?

Maar ze vroeg zich vooral af waarom ze haar uitnodigden.

‘Echt waar?’ zei ze, in een poging enthousiast over te komen. ‘Wat een verrassing! Ter gelegenheid waarvan?’

‘Zomaar.’

‘Zomaar? Jullie hadden zómaar zin om me mee uit eten te nemen?’

‘Er is wel iets. We hebben een nieuwtje.’

Jill draaide zich om en keek naar de hangar.

‘Wat voor soort nieuwtje?’

De piloot

Ze bleef stilstaan. De vrouw in de rode mantel, Jill Stearns, de CEO, was de hangar uitgekomen en op weg naar het vliegtuig gegaan, maar stond nu stil.

Ze draaide zich om en keek naar de hangar.

De maag van de piloot kromp ineen. De vrouw was stil blijven staan toen ze de telefoon aannam. Waarom? Met wie was ze in gesprek?

Waarom werd ze gebeld? Wist iemand wat er ging gebeuren? Maar hoe dan?

Dat kon niet. Niemand wist ervan.

Ze keek naar de lege stoel naast zich.

Had iemand soms ontdekt dat de copiloot er niet was? Of waren hij en de piloot die op haar stoel had móéten zitten misschien gevonden en bevrijd en hadden ze alarm geslagen? Ze zag in gedachten hoe ze hen had achtergelaten: nee, ze waren er nog niet uit, dat wist ze zeker.

Maar waarom bleef de vrouw dan staan? Wat was er aan de hand? Ze stond op uit haar stoel en legde haar hand tegen de deur van de cockpit. Ze aarzelde. Ze had hem dicht willen laten zodat niemand haar zou zien, maar ze moest nu wel poolshoogte nemen. Misschien kon ze horen wat Stearns zei.

Ze ontgrendelde de deur en duwde hem open, stapte de pantry binnen, trok hem achter zich dicht, want niemand mocht zien dat de cockpit nu leeg was, en liep naar de vliegtuigdeur. Links van haar

kon ze in de kleine cabine kijken. Zeven stoelen stonden er, allemaal bezet op één na.

Ze ging naar buiten, bleef vanaf de bovenste tree naar Stearns staan kijken en probeerde iets op te vangen van wat ze zei, maar verstond er niets van.

Stearns stond nog steeds naar de hangar gedraaid. Misschien kon ze vragen wat er aan de hand was en zeggen dat ze te maken hadden met *een slottijd, van de verkeerstoren, en ja, ze wilde haar niet ontriefen, maar zou het toch zeer op prijs stellen als ze aan boord zou willen gaan?*

Maar wat als ze zei *nee, sorry, maar ik blijf hier?* Wat dan?

Dan was alles al voorbij nog voordat het goed en wel begonnen was. Jaren van voorbereiding zouden in rook opgaan.

Dat mocht niet gebeuren. Ze moest iets doen. Nu. Haar desnoods aan boord sleuren, cockpitdeur dicht en wegwezen.

Ze ging het trapje af, stapte het platform op en begon in de richting van Stearns te lopen. Toen ze haar op een meter of twee genaderd was, draaide Stearns zich om. Ze was klaar met bellen en liet haar hand zakken. Ze fronste en keek bezorgd.

Ze weet het, dacht de piloot. *Op de een of andere manier weet ze het.*

Toen glimlachte Stearns. Een geforceerd, zuinig glimlachje.

‘Sorry,’ zei ze. ‘Die moest ik nog even aannemen. Kunnen we gaan?’

De piloot knikte.

Stearns keek haar aan. ‘Bent u nieuw?’

‘Ja.’

‘Ik ben Jill.’ Ze stak haar hand naar voren, die de piloot, zich bewust van haar klamme handen, haastig schudde.

‘Sarah Daniels,’ zei ze.

‘Aangenaam.’ Stearns liep naar het vliegtuig. De piloot volgde haar, bijna duizelig van opluchting. Het was alsof ze pap in de benen had en ze moest vechten om kalmte te veinzen.

Stearns ging de trap op en naar rechts. De piloot liet haar blik over het vliegveld gaan om te kijken of er niet nog iemand aan kwam rennen. Een politieagent, een of andere functionaris.

Niemand.

Ze glimlachte en ging het vliegtuig in, sloot de deur van de cabine en stapte de cockpit binnen.

Nu was er geen weg meer terug.

Chip Markham

Charles, alias Chip, Markham keek even op van zijn krant (hij had een bloedhekel aan lezen op een tablet of telefoon) toen Jill Stearns haar tas in het gangpad neerzette. Het was een elegante, veelkleurige rugzak waarmee ze wilde uitdrukken: *kijk mij, topvrouw bij een groot voedingsmiddelenconcern, eens lekker nonchalant en modern zijn*. Hij onderdrukte een glimlach. Het lag er echt zo dik bovenop.

Hij leunde achterover in zijn stoel en kantelde zijn hoofd om zijn nek zo ver als hij kon te strekken. Er knakte iets en meteen maakte de spanning achter in zijn schedel plaats voor een intens gevoel van opluchting. Hij moest er toch maar eens naar laten kijken. De laatste tijd had hij vaak last van een onaangenaam gevoel achter in zijn hoofd, een soort druk die hij alleen kon verlichten door zijn nek te strekken tot hij kraakte.

Hij vond het maar niks, op zijn leeftijd met vage klachten naar de dokter gaan. De kans dat ze zeiden *geen zorgen, gaat wel weer over* werd steeds kleiner, en de kans op tests, controles, scans en in het ergste geval diagnoses steeds groter.

De piloot, die hem overigens niet bekend voorkwam, sloot de buitendeur van het toestel en ging naar de cockpit. Ze gingen zo vliegen en dan was hij straks weer thuis, mooi op tijd voor een groot glas whisky en een paar hoofdstukken van zijn boek over generaal Patton dat hij aan het lezen was. Een vlucht van zo'n twee uur, nog een halfuurtje rijden naar Cape Elizabeth en dan lekker onderuit in zijn luie stoel bij het raam met uitzicht op de oceaan.

Leve het bedrijfsvliegtuig.

De rest van de mensheid zat op smerige, bomvolle luchthavens waar het dringen was om een iets betere stoel te bemachtigen, je alleen maar kon hopen dat je vlucht niet vertraagd was of geannuleerd werd en waar je genoeg moest nemen met vette broodjes en veel te dure drankjes. Voor de meeste mensen was het leven een troosteloze bedoening, zeker de afgelopen jaren, waarin ze moesten rondschuifelen met mondkmaskers op, doodsbenuwd om een vreemde ziekte op te lopen van de mensen om hen heen, maar niet in staat ze te ontwijken.

Nee, dan hij. Prinsheerlijk in een vliegtuig dat praktisch van hem was. Een vliegtuig dat op tijd vertrok en hem en zijn collega's zo snel én zo comfortabel mogelijk naar hun bestemming bracht.

Er was een kostenevaluatie geweest op het hoogtepunt van de covidpandemie en daarbij was de kwestie bedrijfstoestel ook ter sprake gekomen. Was dat nou wel de beste besteding van bedrijfsfondsen? Was dat wat je wilde uitstralen (hij haatte het woord 'uitstralen' – achterlijk consultantgelul), rondvliegen in een zakenjet, terwijl mensen moeite hadden de eindjes aan elkaar te knopen? En het was toch ook een ramp voor het milieu? Hij had daar zo zijn eigen gedachten over, maar de hamvraag was: konden directieleden niet gewoon met lijnvluchten reizen?

Dat konden ze, zei Chip. En dat zouden ze ook zeker doen als de evaluatie uitwees dat dat de beste oplossing was. Er werd niets uitgesloten en alle opties zouden consciëntieus worden overwogen en afgewogen.

En dat was gebeurd. Uitvoerig en met de grootste zorgvuldigheid. De papieren uitslagen waren duidelijk. De diverse mogelijkheden waren onderzocht, kosten en baten gewogen en beoordeeld, en het antwoord luidde: de jet blijft. Er waren legio goede redenen en Chip had ze allemaal kunnen opsommen, maar de enige echte reden (eentje die hij nooit zou uitspreken) was zo simpel als wat: hij ging never nooit niet in een lijnvlucht zitten.

Het bedrijfsstoestel was dus top en hij was er erg mee ingenomen. Er was slechts één klein dingetje dat hij liever anders had gezien en dan was het nóg beter geweest: hij had op de stoel aan de andere kant van het gangpad kunnen zitten.

Er was sprake van een duidelijke stoelenhiërarchie. Daar werd niet hardop over gesproken en hij en Jill zouden hebben ontkend dat het zo was, maar zij hadden de stoelen voorin, met meer beenruimte en een tafel. De rest zat achter hen op normale stoelen: prima voor lijnvluchtstandaarden, maar toch een beetje krap.

Natuurlijk had niemand een bepaald stoelnummer op zijn ticket staan. Ze hadden niet eens tickets of boardingpassen, dus iedereen kon in principe gaan zitten waar hij wilde. Maar als je als eerste aan boord ging en je was niet Chip of Jill, dan wist je dat het je carrière geen goed zou doen als je niet op een van de vijf stoelen achter in het vliegtuig plaatsnam en de voorste twee vrijliet.

Jill keek naar hem en trok een wenkbrauw op. ‘Sorry dat ik te laat was. Ik moest nog een telefoontje aannemen.’ Ze knikte in de richting van de cockpit. ‘Nieuwe piloot. Nog niet eerder gezien.’

Chip reageerde niet meteen. Als financieel directeur had hij de het bedrijfsvliegtuig in zijn takenpakket en hij vroeg zich af of Jill soms insinueerde dat hij van de nieuwe piloot op de hoogte had moeten zijn. Hij gaf haar een vaag, vrijblijvend knikje. Voor zover hij zich kon herinneren had niemand het er tegen hem over gehad. Misschien hadden ze het wel gezegd en was hij het vergeten. Ze konden niet van hem verwachten dat hij overal bovenop zat.

Hoe dan ook, een piloot was een piloot en het enige wat deze hoefde te doen was hen veilig de lucht in en weer aan de grond krijgen.